

Kursusplan Vejlederuddannelsen i Karlstadmodellen IAKM 2024-2027

Kursets titel

Vejlederuddannelse i Karlstadmodellen.

Kursets omfang

Kurset varer 3 år. Studierne er på deltid og som selvstudium med tre fysiske kursusammenkomster hver termin.

Beslutningsmyndighed

Kursusplanen er vedtaget af IAKM Orgs bestyrelse, 2023 02 06.

Kursusplanen tager udgangspunkt i "Handledarutbildning i Karlstadmodellen; Kvalitetsdokument och kursplan", 2022 11 07.

Kursusudbyder

Iakm Org har det overordnede kvalitetsansvar for kurset.

Kursusudbyderen i 2024-2027 er Iakm DK.

Krav til undervisere

Berettigede til at undervise på kurset er certificerede vejledere, som har gennemgået videreuddannelse til Undervisere ("Utbildare"). Berettigede til at medvirke ved undervisning, under ledelse af Undervisere, er certificerede vejledere, som er under uddannelse til Undervisere.

Krav til studerende

Uddannelsen henvender sig til personer med interesse for sprog og sprogets betydning for individ og samfund, og som er motiverede til at lære om sproglig intervention ud fra Karlstadmodellens værdigrundlag og pædagogiske filosofi.

Teoretiske krav til optagelse: Kundskaber svarende til et års eftergymnasial uddannelse samt arbejdserfaring og/eller erfaringer ved at være forældre/pårørende til et barn med sprogforstyrrelser.

Kursets indhold

Kurset består af 6 moduler:

Modul 1. Pragmatik

Modul 2: Leksikon

Modul 3: Grammatik

Modul 4. Fonologi

Modul 5. Prosodi

Modul 6. Tidlig læse- og skriveudvikling

Hvert modul omfatter fire delområder:

Område 1: Værdigrundlag

Område 2: Sprogteori

Område 3. Pædagogik & Metodik

Område 4: Netværk og gruppeprocesser

Kursusoplæg

Uddannelsen er problembaseret og forudsætter, at kursusedtagerne aktivt afprøver, følger op på og evaluerer kursusindholdet. Basisindhold og basislitteratur er fælles og obligatorisk. Herudover individualiseres indhold og litteratur ud fra kursusedtagernes problemstillinger og problemløsningsproces.

Kursusedtagelse forudsætter, at hver deltager

- har sin egen kasperson (spædbarn, barn, ung eller voksen) som har eller forventes at få sproglige vanskeligheder. Dennes udvikling af kommunikation, sprog og tale og/eller alternativ kommunikativ udvikling følges gennem hele kurset.
- arbejder aktivt med vejledning i form af netværk og med planlægning af sprogtræning til kaspersonen gennem hele kurset.
- forbereder hvert kursusmøde ved at se videoforelæsninger, læse anvist litteratur og gennemføre anviste refleksions- og diskussionsopgaver.
- deltager aktivt ved de tre fysiske kursusmøder/termin samt i studiegrupper i perioderne mellem kursusammenkomsterne.
- deltager i mindst 80% af kursusammenkomsterne.

Den grundlæggende struktur på uddannelsen indeholder følgende arbejdsformer:

- *Individuelt arbejde* som gennemføres i perioderne mellem sammenkomsterne. Dette arbejde består af forberedelse forud for kursusammenkomster og praktisk arbejde omkring kaspersonen.
- *Gruppearbejde i faste studiegrupper (lärgrupper), tilfældigt sammensatte tværgrupper og plenum*, som finder sted både ved kursusammenkomsterne og mellem sammenkomsterne.
- *Forelæsninger*, som, i god tid før hver kursusammenkomst, vil blive lagt på kursets webplatform som videoforelæsninger. Deltagerne skal på forhånd have set forelæsningerne som forberedelse til refleksion og bearbejdning i gruppen ved kursusammenkomsterne.
- *Analyser af sprog* øves i en fast struktur gennem hele uddannelsen.
- *Arbejde med handleplaner/periodeplaner (Lathundsarbete)*, som indeholder forslag til mål, metode og materiale til kaspersonens sprogtræning. Lathundsarbejdet foregår gennem hele uddannelsen.
- *Netværksarbejde*, som er en teknik til at opbygge og udvikle et samarbejde omkring kaspersonens sprogtræning. Netværksarbejdet foregår gennem hele uddannelsen.

Læringsmål

Efter godkendt certificering til Vejleder i Karlstadmodellen har den certificerede ret til at

- vejlede familier, personale og andre i det direkte arbejde med børn, unge og voksne
- opbygge og lede netværksarbejde
- holde kortere kurser og foredrag om Karlstadmodellen

Område 1. Værdigrundlag

Efter endt kursus skal den studerende have

- kundskaber om og indsigter i grundlæggende værdier i vores kultur samt hvordan disse definerer vore attituder og reaktioner i forhold til forskellige fænomener.
- forståelse for mangfoldigheden blandt mennesker for herved at kunne leve sig ind i andres levevilkår
- bevidsthed om kultur-arbejdets betydning for identitet, attituder og udenforskab.
- udvidet perspektiver på begreberne demokrati, frihed, lighed, menneskeværd, menneskerettigheder, retfærdighed og mødet mellem mennesker (bemötande)
- indsigter om forskellige måder at se på relationen mellem virkelighed - kundskab – menneske

Område 2: Sprogteori

Efter endt kursus skal den studerende have

- kundskaber om grundlæggende begreber og teorier indenfor pragmatik, leksikon, grammatik, fonologi, prosodi og den tidlige læse- og skriveudvikling
- kundskaber om og erfaringer med børns sædvanlige og usædvanlige udvikling af pragmatik, leksikon, grammatik, fonologi, prosodi og den tidlige læse- og skriveudvikling

Område 3. Pædagogik & Metodik

Efter endt kursus skal den studerende have

- kendskab til grundlæggende pædagogiske begreber og forskellige metoder til stimulering af sprogets forskellige dele
- færdigheder til at tillemppe og præsentere de pædagogiske principper: Empowerment, struktur, kontinuitet, tydeliggørelse og Skridtet foran
- kundskaber om forskellige ASK-metoder som støtte i kommunikationen og som værktøj til læring
- kendskab til og indsigt i forskellige typer af materialer til sprogtræning
- færdigheder i at indspille, transskribere og analysere kasusbarnets sprog
- færdigheder i at opstille, dvs. sætte mål, metodik og materiale – samt evaluere og forklare periodeplaner (Lathundar)

Område 4: Netværk og gruppeprocesser

Efter endt kursus skal den studerende

- Kunne opbygge og lede et netværk
- Mobilisere og motivere netværkets deltagere til medvirken ved sprogtræning
- Kunne redegøre for netværksarbejde

Obligatorisk litteratur

Irene Johansson.

1988 Språkutveckling hos handikappade barn 1; Performativ kommunikation.
E-bok. Hatten förlag.

1990 Språkutveckling hos handikappade barn 2. Ordstadium.
E-bok. Hatten förlag.

- 1996 Språkutveckling hos handikappade barn 3. Enkel grammatik.
E-bok. Hatten förlag.
2006 Utbyggd Grammatik. Hatten förlag
2016 Tal & språkträning i Babblarnas värld. Hatten förlag

Oversættelser

Norska: InfoVest forlag

- 2019 Språkutveckling hos barn med språkvansker (Performativ kommunikasjon, Ordstadiet, Enkel grammatik)
2015 Utbyggd grammatik

Dansk: Special-pædagogisk Forlag

- 2011 Performativ kommunikation
2002 Ordstadium
2002 Enkel grammatik

Oversættelser findes også til finsk, engelsk, islandsk, russisk og samisk

Referencelitteratur opgives til hvert modul

Eksamination

Eksamination sker kontinuerligt under hvert modul. Ved slutningen af uddannelsen udfører de studerende et certificeringsarbejde.

Eksamensbeviset udgøres af et Certifikat.

Sikkerhed for kursets ensartethed

Kursusplanen er tilgængelig i detaljer på netplatformen Teams. Samtlige forelæsninger findes som Power points og med videoindspillet tale på Teams. Materiale og bilag til demonstrationer, analyser, transskriptioner, periodeplansarbejde og refleksioner findes også på Teams.

Det materiale, som findes på Teams, skal anvendes for at sikre at kurser bliver ens, uafhængigt af hvem der underviser.

Certificering

Certificering i Karlstadmodellen sker i tre trin.

Niveau 1: Vejleder i Karlstadmodellen

For at blive certificeret Vejleder i Karlstadmodellen kræves, at man har gennemført uddannelsen *Vejlederuddannelse i Karlstadmodellen* og opfyldt de fastsatte eksaminationskrav.

Efter godkendt certificering till Vejleder i Karlstadmodellen har den certificerede ret til at

- vejlede familier, personale og andre i direkte arbejde med børn, unge og voksne
- lede netværk

- holde kortere kurser og foredrag om Karlstadmodellen

Niveau 2: Mentor i Karlstadmodellen

For at blive certificeret Mentor i Karlstadmodellen kræves at man

- er certificeret Vejleder i Karlstadmodellen
- har praktisk erfaring med vejledning, netværksarbejde og kortere kurser

Efter godkendt certificering til Mentor i Karlstadmodellen har den certificerede ret til at

- virke som mentor for Vejledere i Karlstadmodellen
- deltage i Vejlederuddannelsen under vejledning af en certificeret Underviser

Niveau 3: Underviser i Karlstadmodellen

For at blive certificeret Underviser i Karlstadmodellen kræves at

- man er certificeret Mentor i Karlstadmodellen
- har deltaget i Vejlederuddannelsen som mentor under vejledning af en certificeret Underviser

Efter godkendt certificering till Underviser i Karlstadmodellen har den certificerede ret til at virke som Underviser på Vejlederuddannelsen i Karlstadmodellen